

*Кот Катерина Василівна,
студентка, спеціальність «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»,
Науковий керівник: Кравченко Наталія Борисівна,
кандидат історичних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Гібридна війна – це комплексна форма сучасного конфлікту, котра поєднує військові, економічні, інформаційні та політичні методи боротьби. Одним з ключових елементів таких воєн є інформаційний складник, котрий використовується для маніпулювання суспільною думкою, дезінформації та підриву довіри до державних інституцій [1]. Україна, зокрема, стикається з цими викликами в контексті російсько-української війни. Інформаційні загрози набувають дедалі більшого значення, оскільки сучасні технології дозволяють швидко та масштабно поширювати неправдиву інформацію, що ускладнює процес виявлення та нейтралізації таких атак [2].

Сучасні війни значною мірою ведуться в інформаційному просторі. Основними зброями є дезінформація та фейки, пропаганда через соціальні мережі та ЗМІ, кібератаки та маніпуляція цифровими платформами [2]. Пропагандистські кампанії можуть формувати спотворене сприйняття

реальності серед населення, створювати розкол у суспільстві та поширювати недовіру до уряду. Прикладами є впливові інформаційні операції через анонімні Telegram-канали, втручання у виборчі процеси шляхом маніпулювання фактами, використання ботів та тролів для поширення фейкових наративів [3]. Важливим аспектом інформаційних атак є їхня спрямованість на створення паніки, хаосу та дестабілізації суспільства. Це відбувається через розповсюдження неправдивих новин, підроблених документів і перекручених фактів, які можуть суттєво впливати на політичні та економічні процеси в країні [1]. Крім того, застосовується технологія так званих «глибоких фейків», коли за допомогою штучного інтелекту створюються фальшиві відео або аудіозаписи, що імітують реальні висловлювання політиків чи суспільних діячів [3].

Україна активно розбудовує механізми боротьби з інформаційними атаками, зокрема створення Центру протидії дезінформації, блокування ворожих пропагандистських ресурсів, популяризацію фактчекінгу та медіаграмотності [2]. Важливим кроком у боротьбі з інформаційною агресією стало впровадження санкцій щодо медіаресурсів, які активно поширюють ворожу пропаганду. Також проводяться міжнародні консультації щодо координації інформаційної безпеки та обміну передовими практиками з країнами-партнерами [3]. Водночас важливу роль відіграє співпраця України з міжнародними технологічними корпораціями, такими як Meta, Google та Microsoft, у сфері виявлення та блокування дезінформаційних кампаній [2].

Інформаційна безпека є критичним аспектом національної безпеки в умовах гібридної війни. Важливими заходами є розвиток стратегічних комунікацій, посилення контролю за інформаційним простором та підвищення рівня медіаграмотності населення. Одним з головних завдань залишається формування стійкості суспільства до дезінформаційних впливів, що може бути досягнуто через систему освіти, інформаційні кампанії та залучення незалежних медіа. В Україні діє низка програм, спрямованих на підвищення цифрової грамотності серед молоді та держслужбовців, що сприяє ефективнішому виявленню та запобіганню маніпуляціям [3]. Також важливим напрямом є розробка та впровадження національних стратегій інформаційної безпеки, котрі дозволяють ефективно реагувати на загрози та формувати стійкість інформаційного простору держави [1]. Досвід України може бути прикладом для інших держав, що стикаються з аналогічними викликами [3].

Отже, інформаційна складова гібридної війни відіграє критичну роль у сучасних конфліктах. Вона охоплює методи маніпуляції свідомістю, дезінформацію, пропаганду та інформаційно-психологічний вплив на населення, військових і політичні еліти. Інформаційна війна є невід'ємною частиною гібридного конфлікту, і успішна протидія їй є ключем до національної безпеки.

Література:

1. Концепція «гібридної» війни та її складові. URL: <https://censs.org/concept-of-hybrid-warfare-and-its-components/>
2. Аналітичні звіти Центру протидії дезінформації. URL: <https://cpd.gov.ua>
3. Звіти НАТО щодо інформаційних загроз у гібридних конфліктах. URL: <https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2025/02/07/index.html>



**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.